Zorginstituut Nederland

Wlz-cliënten met geriatrische revalidatie in de Zvw

Definitief | 26-10-2023

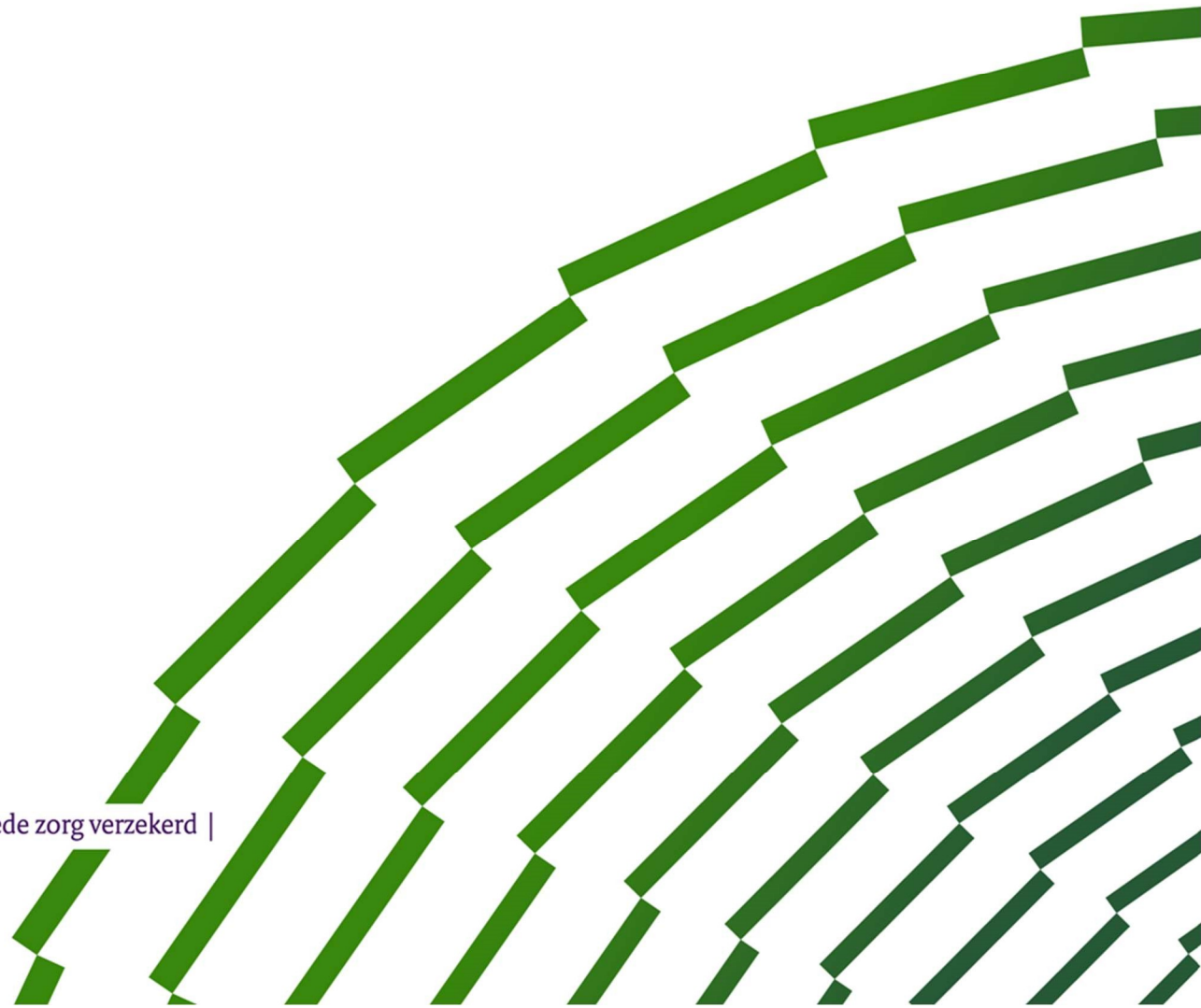

| Van goede zorg verzekerd |

Achtergrond

De voorwaarden voor toegang tot de GRZ zijn opgenomen in artikel 2.5c in het Besluit Zorgverzekeringswet (Bzv). In dit artikel is opgenomen voor wie deze zorg verzekerd is. Zo is te herleiden dat een deel van de Wlz-cliënten toegang heeft tot revalidatiezorg onder de Zvw. Het gaat hier om cliënten met verblijf waarbij geen behandeling uit de Wlz wordt geboden of bij Wlz-zorg thuis in de vorm van volledig pakket thuis (vpt), een modulair pakket thuis (mpt) of met een persoonsgebonden budget (pgb) of een combinatie van mpt met pgb toegang.

In februari 2021 heeft het Zorginstituut een advies uitgebracht om artikel 2.5c Bzv op te heffen, omdat het artikel niet langer nodig is om alle componenten van de GRZ te omschrijven als te verzekeren prestatie. De componenten van zorg binnen de GRZ staan al omschreven in het Bzv. De GRZ is voldoende omschreven door de beroepsgroepen en voldoende te onderscheiden van andere vormen van zorg. De aanpassingen in de aanspraak op GRZ passen goed in de brede beweging van verschuiving van zorg in de klinisch/intramurale setting naar zorg thuis. VWS heeft aan ZIN gevraagd een advies te geven over de aanspraken GRZ en ELV en de aansluiting met Wlz-aanspraken. In aanloop naar dit verzoek wilde VWS graag inzicht krijgen in de omvang van de groep Wlz-cliënten die gebruik maken van GRZ.

Het Zorginstituut heeft om deze reden analyses uitgevoerd naar Wlz-cliënten die GRZ vanuit de ZVW hebben ontvangen in de jaren 2019 – 2022.

Gebruikte onderzoeksmethode

Voor dit onderzoek zijn declaratiegegevens gebruikt van zorgverzekeraars en zorgkantoren die het Zorginstituut via Vektis ontvangt. Het gaat om gegevens uit het jaar 2018 t/m 2022.

Selectie van patiënten met GRZ

In de declaratie data van de medisch specialistische zorg hebben we een selectie gemaakt van GRZ-zorgproducten (alle zorgproducten die beginnen met 9984) in de jaren 2018 - 2022. Hieraan zijn GRZ-zorgactiviteiten gekoppeld (alle zorgactiviteiten die beginnen met 1948). Alle GRZ-zorgactiviteiten die gekoppeld kunnen worden aan de GRZ-zorgproducten, vormen uiteindelijk de basis voor de patiënt selectie.
Opeenvolgende zorgactiviteiten zijn aan elkaar gekoppeld, op basis van de datum van de zorgactiviteit. Activiteiten zijn tot 1 traject gerekend, als er maximaal 90 dagen tussen zit. Op deze manier had 91% van de geselecteerde patiënten 1 traject GRZ en 8% had 2 GRZ-trajecten.
Op basis van de begin en einddatum van het GRZ-traject zijn patiënten ingedeeld naar de jaren waarin zij GRZ hebben ontvangen. Het kan voorkomen dat een GRZ-traject over meerdere jaren heen loopt.

Selectie van Wlz-cliënten

In de Wlz-declaratiedata zijn alle cliënten geselecteerd met een basisdeclaratie voor verblijf, basisdeclaratie voor volledig pakket thuis (VPT) of met declaraties voor modulair pakket thuis (MPT), in de jaren 2018-2022. In het verblijf hebben we hierin onderscheid gemaakt naar verblijf zonder behandeling en verblijf met behandeling.
Voor zorg geleverd middels een PGB, hebben wij momenteel alleen de beschikking over toegekende budgetten, we weten niet over welke periodes er daadwerkelijk is gedeclareerd. Voor PGB weten we wel de begin- en einddatum van het toegekende budget. Echter, wordt MPT gedeclareerd op de dag van verleende zorg, waarbij er ook dagen zijn zonder declaraties. Dit maakt het onmogelijk om een exacte indeling te maken naar gebruikers van MPT, gebruikers van PGB en gebruikers van MPT én gelijktijdig PGB. Om deze reden hebben wij ervoor gekozen om de analyses uit te voeren op twee indelingen van Wlz-cliënten:
-cliënten met declaraties van Wlz-leveringsvormen zorg in natura, waarbij we de PGB-budgetten buiten beschouwing laten.

- cliënten met declaraties van Wlz-leveringsvormen zorg in natura, waarbij we ook de toegekende PGB-budgetten mee nemen. Hierbij voegen we de groepen PGB en MPT samen, omdat hier dus geen exact onderscheid te maken is in gebruik van PGB, MPT en de combinatie van PGB en MPT.

Koppeling van Wlz-cliënten aan de GRZ-trajecten
We hebben Wlz-cliënten gekoppeld aan een GRZ-traject als zij in de week voorafgaand aan de eerste datum van het GRZ-traject een Wlz-declaratie hadden.
Voor de week voorafgaand aan het GRZ-traject hebben we de leveringsvorm gekozen op de laatste datum voorafgaand aan het GRZ-traject. Indien een GRZ-traject over meerdere jaren heen loopt, telt deze leveringsvorm mee over al deze jaren.

Exclusie van incomplete verzekeraars
Voor de uiteindelijke selectie hebben we alleen declaratiedata mee genomen van patiënten waarbij bekend was bij welke verzekeraar zij verzekerd waren. We weten dat verzekeraars soms incomplete declaratiedata hebben aangeleverd. Voor dit onderzoek hebben we alleen data mee genomen van verzekeraars die complete gegevens hebben aangeleverd.
Concreet betekent dit dat wij in 2020 5% en in 2021 3% van de GRZ-patiënten moesten excluderen, omdat ofwel niet bekend was bij welke zorgverzekeraar zij verzekerd waren, ofwel omdat de zorgverzekeraar incomplete declaraties had aangeleverd.

Resultaten

Wlz-cliënten selectie op basis van declaraties voor Wlz zorg in natura (exclusief de toegekende PGB-budgetten).

Tabel 1: Aandeel GRZ-patiënten dat Wlz-cliënt is (selectie op Wlz-GRZ-cliënten die in de week voorafgaand aan het GRZ-traject zorg vanuit Wlz hebben ontvangen)

jaar	Aantal patiënten met GRZ	Aantal Wlz-cliënten met GRZ	Percentage van de GRZ-patiënten, die Wlz-cliënt zijn
2019	58.372	1.248	2%
2020	50.208	1.426	3%
2021	54.759	1.627	3%
2022	59.779	2.018	3%

Tabel 2: Aantal Wlz-cliënten met GRZ, per leveringsvorm Wlz (selectie op Wlz-GRZ-cliënten die in de week voorafgaand aan het GRZ-traject zorg vanuit Wlz hebben ontvangen)

jaar	MPT	VPT	Verblijf zonder behandeling	Verblijf met behandeling
2019	679	12	520	38
2020	803	120	451	44
2021	968	160	449	44
2022	1.279	241	456	37

Tabel 3: Percentage van de GRZ-patiënten met Wlz, met een bepaalde Wlz-leveringsvorm (selectie op Wlz-GRZ-cliënten die in de week voorafgaand aan het GRZ-traject zorg vanuit Wlz hebben ontvangen)*

jaar	MPT	VPT	Verblijf zonder behandeling	Verblijf met behandeling
2019	54%	1%	42%	3%
2020	56%	8%	32%	3%
2021	59%	10%	28%	3%
2022	63%	12%	23%	2%

*Percentages van de leveringsvormen kunnen bij elkaar optellen >100%, omdat 1 cliënt meerdere leveringsvormen Wlz kan hebben binnen een GRZ jaar

Wlz-cliënten selectie op basis van declaraties voor Wlz zorg in natura en toegekende PGB-budgetten.

Tabel 4: Aandeel GRZ-patiënten dat Wlz-cliënt is (selectie op Wlz-GRZ-cliënten die in de week voorafgaand aan het GRZ-traject zorg vanuit Wlz hebben ontvangen)

Jaar	Aantal patiënten met GRZ	Aantal Wlz-cliënten met GRZ	Percentage van de GRZ-patiënten, die Wlz-cliënt zijn
2019	58.372	1.411	2%
2020	50.208	1.577	3%
2021	54.759	1.805	3%
2022	59.779	2.227	3%

Tabel 5: Aantal Wlz-cliënten met GRZ, per leveringsvorm Wlz (selectie op Wlz-GRZ-cliënten die in de week voorafgaand aan het GRZ-traject zorg vanuit Wlz hebben ontvangen)

jaar	MPT EN / OF PGB	VPT	Verblijf zonder behandeling	Verblijf met behandeling
2019	842	12	520	38
2020	954	120	451	44
2021	1.146	160	449	44
2022	1.489	241	456	37

Tabel 6: Percentage van de GRZ-patiënten met Wlz, met een bepaalde Wlz-leveringsvorm (selectie op Wlz-GRZ cliënten die in de week voorafgaand aan het GRZ-traject zorg vanuit Wlz hebben ontvangen)*

jaar	MPT EN / OF PGB	VPT	Verblijf zonder behandeling	Verblijf met behandeling
2019	60%	1%	37%	3%
2020	60%	8%	29%	3%
2021	63%	9%	25%	2%
2022	67%	11%	20%	2%

*Percentages van de leveringsvormen kunnen bij elkaar optellen >100%, omdat 1 cliënt meerdere leveringsvormen Wlz kan hebben binnen een GRZ jaar

Colofon

Volgnummer	2023044314
Afdeling	Fondsen & Informatie-management
Team	Fondsbeheer & Analyse Zorgkostenontwikkeling
Uitgebracht aan	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport